

**До 100-річчя
утворення
Західно-
Української
Народної
Республіки**

ЗУНР

ЗАХІДНО-УКРАЇНСЬКА НАРОДНА РЕСПУБЛІКА

1918 - 1923

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

ТОМ

I

А - Ж

Рекомендовано до друку Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника 27 лютого 2018 р. (протокол № 2)

Організатор проекту:

Факультет історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Пропоноване енциклопедичне видання вперше в українській та зарубіжній історичній науці презентує читачеві комплексне дослідження одного з найяскравіших феноменів вітчизняної історії – доби Західно-Української Народної Республіки. Енциклопедія є результатом тривалих наукових студій і сучасного творчого осмислення фундаментальних процесів українського державотворення і соборності на початку ХХ століття, узагальнення здобутків вітчизняної та зарубіжної історіографії у вивченні даної проблеми за роки незалежності України. На великому і якісно новому джерельному матеріалі з вітчизняних та іноземних архівосховищ і наукових бібліотек, урахувуючи сучасні методологічні підходи й останні досягнення соціогуманітарних наук, автори видання – науковці з Івано-Франківська, Києва, Львова, Рівного, Тернополя, Чернівців – розглядають передумови революційного чину в Галичині, внутрішню і зовнішню політику ЗУНР, її збройну боротьбу і міжнародне становище, національні, соціально-економічні, культурні, етноконфесійні процеси в краї, партійно-політичну систему, правову і законотворчу діяльність творців ЗУНР. Велику увагу приділено повсякденному життю й побутові населення західноукраїнського регіону у 1918–1923 рр., просопографічним аспектам історії ЗУНР, питанням історичної персоналістики і біографістики, історіографії та джерелознавства ЗУНР, відомим і маловідомим історичним постатям борців за українську державність, незалежність і соборність, висвітленню різноманітних тем і сюжетів Енциклопедії за допомогою унікальних фотодокументів та оригінального, аутентичного ілюстрованого матеріалу.

Енциклопедичне видання пропонуємо увазі викладачів вищої і середньої школи, учнів, студентів, аспірантів, докторантів, усіх, хто цікавиться історією України ХХ століття.

Рецензенти:

Володимир Баран – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри нової та новітньої історії України Східноукраїнського національного університету

Геннадій Боряк – доктор історичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заступник директора Інституту історії України НАН України

Ярослав Калакура – доктор історичних наук, професор кафедри архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Костянтин Кондратюк – доктор історичних наук, професор кафедри новітньої історії України імені Михайла Грушевського Львівського національного університету імені Івана Франка

Юрій Терещенко – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і туристознавства Київського національного лінгвістичного університету

літ. судових процесах проти членів ОУН та УВО. Співзасн. і 1-й голова Союзу укр. адвокатів у м. Львів (1923–24), постійно виходив до його управи.

З поч. ДСВ емігрував до Німеччини (м. Мюнхен), згодом до США.

П. у м. Нью-Йорк, де й похований.

Літ.: Жерноклеєв О., Райківський І.

Левко Ганкевич – відомий діяч періоду Української революції // Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр.: Матеріали Всеукраїнської наукової конференції. Кам'янець-Подільський, 6–7 грудня 2007 р. Кам'янець-Подільський, 2008. С. 213–236; *Іх же*. Лідери західноукраїнської соціал-демократії. Політичні біографії. К., 2004. С. 119–145; *Іх же*. Політичний портрет Левка Ганкевича // Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2004. Вип. VIII. С. 9–29.

**Олег Жерноклеєв,
Ігор Райківський**

ГАНКЕВИЧ

Микола

(16.05.1869–31.07.1931) – громад.-політ. і профспілковий діяч, публіцист, багатолітній лідер УСДП. Н. у м. Снятин (нині Івано-Франк. обл.) у родині священика. Навч. у Терноп. г-зії та Львів. ун-ті (спочатку на філос., згодом на правн. ф-тах). 1890 – один із засн. РУРП, належав до її марксистського “молодого” крила, з 2-ї пол. 1890-х – один із творців та лідерів УСДП. 1899 на заг.-парт. з'їзді австр. соціал-демократії в м. Брно виступив від імені УСДП із заявою про 6-бу партії за нац. рівноправність і політ. самостійність укр. народу. 1904 під час конгресу II Інтернаціоналу в м. Амстердам склав мандат, протестуючи проти невизнання окремої укр. делегації. Активно співпрацював з польс. соціал-демократією, видавець і ред. укр. і польс. соціаліст. часописів.

1914–15 – заст. голови ГУР, автор-укладач її маніфесту (3.08.1914), з 1915 – віце-президент ЗУР. 19.10.1918 на засіданні Укр. конституанти в м. Львів закликав до негайної злуки всіх укр. земель в одній незалежній д-ві.

У 10.1918 увійшов до УНРади ЗУНР як представник УСДП. Сподівався за підтримки польс. соціалістів відвернути польс.-укр. війну. У захопленому поляками м. Львів 1919 брав участь у видавничій діяльності УСДП, що захищала інтереси всього укр. нас. Чл. міськради м. Львів з кін. 1918, з якої невдовзі вийшов на знак протесту проти “міської олігархії”, застарілих методів управління. Мав контакти з діячами УСДРП: взяв участь у конф. УСДРП 23–26.02.1920 у м. Варшава, був відп. ред. газ. “Соціялістична думка” (з 07.1921). На парт. форумі УСДП востаннє виступав на конф. 3–4.07.1920 в м. Львів. Прокомуніст. еволюція УСДП на поч. 1920 призвела до ідейного конфлікту Г. з Гол. управою і виключення з партії 29.12.1921. Був проти комуніст. влади в УСРР. Прихильник польс.-укр. порозуміння в б-бі з рос. більшовизмом, підтримав проект ППС територ. автономії Сх. Галичини в складі Польщі. 1920 зблизився з польс. соціалістами після XVIII Конгресу ППС у Лодзі (1921), де виступив як гість без відома УСДП. Не брав участі в парт. житті відновленої УСДП, співпрацював у виданнях ППС, традиційно виступав 1 травня на пепеєвських мітингах укр. мовою.

П. від серцевого нападу. Похований на Личаків. цвинтарі в м. Львів.

Літ.: Жерноклеєв О., Райківський І. Лідери західноукраїнської соціал-демократії. Політичні біографії. К., 2004. С. 146–171; *Іх же*. Микола Ганкевич (1869–1931 рр.): основні віхи життя і громадсько-політичної діяльності // Вісник Прикарпатського університету. Історія. Івано-Франківськ, 2003. Вип. VII. С. 3–22; *Темницький В.* Микола Ганкевич. Львів, 1932.

**Олег Жерноклеєв,
Ігор Райківський**

ГАНКЕВИЧ

Осип

(д. і м. н. н. – 11.1919) – ветеринар, четар ГА. Спочатку хорунжий, згодом четар 3-го гармат. полку 3-ї Бережан. бригади ГА.

П. від тифу в “чотирикутнику смерті”.

ГАНКЕВИЧ Микола